

dr hab. inż. arch. Patrycja Haupt, prof. PK
Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego
ul. Podchorążych 1, 30-084 Kraków
tel./fax. +48 12 628 24 3
tel. 604361049
email: phaupt@pk.edu.pl

Kraków, 06.04.2020 r.

R e c e n z j a

rozprawy doktorskiej **mgr inż. arch. Andrzeja Wojciecha Kuryłka**
pt. „Architektura w środowisku ekstremalnym. Stacje polarne”

napisanej pod kierunkiem promotorów:

dr hab. Anny Stryszyńskiej oraz dr hab. inż. arch. Justyny Martyniuk-Pęczek, prof. PG
na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej
w dyscyplinie naukowej: Architektura i urbanistyka

1. Podstawa opracowania

- 1.1. Ustawa o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, Dz. U. nr 65 poz. 595 z dnia 14 marca 2003 r z późniejszymi zmianami (tekst jednolity na podstawie Dz. U. z 27.09.2017. poz. 1789.)
- 1.2. Rozporządzenie MNiSzW w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym, oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 26.09.2016, Dz. U. z 30.09.2016 poz. 1586.
- 1.3. Zlecenie Przewodniczącego Rady Dyscypliny Naukowej Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej dr hab. inż. arch. Jakuba Szczepańskiego, prof. PG na opracowanie recenzji rozprawy doktorskiej Andrzeja Wojciecha Kuryłka z dnia 3 marca 2020 nr pisma W-39/187/2020/WAR.
- 1.4. Rozprawa doktorska: Andrzej Wojciech Kuryłek „Architektura w środowisku ekstremalnym. Stacje polarne”, mps. Wydział Architektury Politechniki Gdańskiej, Gdańska 2020 oraz wersja elektroniczna na płycie CD zawierająca streszczenie.

2. Forma i struktura pracy

Recenzowana rozprawa mgr inż. arch. Andrzeja Wojciecha Kuryłka pt. „Architektura w środowisku ekstremalnym. Stacje polarne” jest dwutomowym opracowaniem w formie wydruku komputerowego formatu A4 oprawionego w twardą okładkę i zawierającym kolejno 401 stron, (I tom - zawierający część merytoryczną pracy) oraz 369 (II tom – zawierający załączniki).

Praca składa się z wprowadzenia będącego wstępem do pracy – numerowanego jako rozdział pierwszy, dwóch rozdziałów opisujących specyfikę terenów polarnych (Rozdział 2. Kontekst, Rozdział 3. Środowisko) oraz trzech rozdziałów właściwych (Rozdział 4. Obiekty polarne, Rozdział 5. Rozwiązania techniczne, 6. Ewolucja programów) oraz Podsumowania zawartego w rozdziale 7. Rozdziały zostały podzielone na podrozdziały pierwszego – i drugiego - rzędu, zgodnie z zasadą równości przypisanych podpunktów. Posiadają one wprowadzenia, natomiast podsumowania można znaleźć w rozdziale 7 podpunkt 7.3. Tom I zakończono *Bibliografią*, która zawiera de facto spis tabel (50) oraz ilustracji (151) wraz ze źródłami. Wykaz literatury (178 pozycji polsko, angielsko

i rosyjskojęzycznej), aktów prawnych (25 pozycji), źródeł internetowych (141 pozycji) oraz filmowych (151 pozycji) zatytułowano *Źródła*. Dodatkowo do pracy dołączono tom zawierający 3 obszerne załączniki zawierając kolejno: 1. Przegląd obiektów polarnych. Antarktyka, 2. Przegląd obiektów polarnych Arktyka, 3. Matrycę badanych obiektów polarnych poprzedzone słowniczkiem używanych w pracy skrótów.

W pracy zamieszczono zbiór tematycznych ilustracji i fotografii oraz 50 tabel, z czego część stanowi autorskie opracowania. Bibliografia pracy jest bogata, literatura przedmiotu została właściwie wykorzystana dla ukazania kontekstu oraz poparcia tez rozprawy. Konstrukcja pracy jest bardzo przejrzysta. Dysertacja została podzielona na rozdziały i podrozdziały, o krótkich i klarownych tytułach, które uszeregowane są w logicznie następującą po sobie narrację. Konstrukcja przedmiotowej rozprawy doktorskiej stanowi opracowanie charakterystyczne dla dysertacji z dziedziny architektury i urbanistyki. Struktura opracowania jest bardzo czytelna. Jej układ podporządkowano założonym celom badawczym i przyjętym metodom oraz weryfikacji postawionych tez badawczych.

3. Ocena merytoryczna

3.1. Temat, przedmiot, cele, metody oraz tezy pracy

Tematem pracy jest kształtowanie architektury w specyficznym środowisku o ekstremalnym klimacie biegunowym. Zgodnie z podtytułem Autor skupia swe zainteresowania na stacjach polarnych, podając we wstępie definicję tego typu obiektów: *które pełnią na ogół funkcje obserwatoriów lub ośrodków badawczych (...) służą także celom związanym z budową prestiżu, międzynarodowej pozycji ośrodków lub instytucji naukowych*, co określa równocześnie jako przedmiot badań (dość niefortunnie formułując zdanie: *budynki i budowle funkcjonujące jako realizacje*).

Tematyka badań jest oryginalna i jej podjęcie wymaga szerokiej interdyscyplinarnej wiedzy, którą Doktorant posiada, na co wskazują rozdziały wprowadzające rozdział 2 pt. *Kontekst* oraz rozdział 3 pt. *Środowisko*. Ma ona charakter silnie osadzony w kontekście geopolitycznym i gospodarczym, ponadto jest tematyką interesującą oraz ważną ze względu na szybko postępujące zmiany klimatyczne i związane z nimi zapotrzebowanie na jednostki badawcze zajmujące się monitorowaniem antypodów oraz rozwój technologiczny umożliwiający rozkwit turystyki w rejonach, które uważane były dotąd za anekumenę.

Zakres badań określa bardzo szczegółowo opisując kryteria jakimi posługiwał się w doborze reprezentatywnych przykładów osobno dla obszaru Arktyki i Antarktyki.

Sformułowano dwa cele rozprawy:

- **dokonanie przeglądu, klasyfikacji a następnie syntezy podstawowych cech architektonicznych obiektów polarnych,**
- **ustalenie zależności pomiędzy specyficznymi uwarunkowaniami strefy polarnej a formą i organizacją przestrzenną.**

W tym miejscu zabrakło sprecyzowania użytego sformułowania: *architektonicznych obiektów polarnych* oraz, czy chodzi o formę i organizację stacji polarnych, czy ogólnie zamierzeń architektonicznych w tym obszarze.

Autor obszernie wymienia zastosowane metody badawcze: wywiady, kwerendy literatury i multimediów oraz precyzyjnie określa źródła danych. Warto byłoby odnieść tę część do karty przykładu, omówionej w podrozdziale 1.8 p.t. *Załączniki* gdyż stanowi ona w opinii recenzenta podstawowe, przy czym bardzo trafne narzędzie badawcze Kandydata.

Sformułowano 15 tez pracy, które pogrupowano w 5 kategorii: środowisko, tło prawne i historyczne, rozwój i ewolucja, uwarunkowania techniczne, aktywność inwestycyjna. Połączenie tez w kategorii wydaje się być słuszne, aczkolwiek wątpliwości budzi ich mnogość i sposób

przyporządkowania – niejednokrotnie wątki się nakładają, łączą zagadnienia związane ze skalą urbanistyczną i skalą obiektu. Tezy mają niekiedy charakter szczegółowych wniosków.

Pierwsza z nich, A1, wydaje się właściwie oddawać złożoność problemu oraz zgodna jest z drugim z celów pracy:

Cechą rejonów polarnych są obciążenia środowiskowe niemające analogii w strefach umiarkowanych. Generują zagrożenia, przeciwdziałanie którym wymaga stosowania szczególnych rozwiązań funkcjonalnych, proceduralnych oraz technicznych.

Drugą z tez dotyczących założonych celów pracy jest C3. *Możliwa jest do przeprowadzenia klasyfikacja realizacji polarnych, zdefiniowanie układów przestrzennych oraz funkcjonalnych, typologizacja budynków głównych.*

Pozostałe ze sformułowanych tez mogą służyć jako uzupełnienie głównych wątków badań np. A2, B1.

Zdaniem recenzenta problematyka kształtowania przestrzennego stacji polarnych jest bardzo specyficzna i uwarunkowania środowiskowe, infrastrukturalne i techniczne związane z kształtowaniem cech architektury i urbanistyki w obszarach biegunowych są silnie zintegrowane, co powoduje powtórzenia oraz trudności z przyporządkowaniem podteż do wybranych kategorii. Drugą grupę stanowią uwarunkowania prawne i historyczne (w tym rozwój struktur osadniczych oraz ewolucja formy architektonicznej, oraz związane z nimi uwarunkowania ekonomiczne inwestycji).

Zdaniem Recenzenta z korzyścią dla pracy byłoby ograniczenie ilości tez i ich czytelny podział na zagadnienia związane z kompozycją architektoniczno-urbanistyczną oraz pozostałe co ułatwiłoby odczytanie głównych zamierzeń Doktoranta. Pomimo zgłoszonych uwag co do treści postawionych tez należy zauważyć, iż praca od strony metodologicznej została przygotowana poprawnie, co pozwoliło na rozwiązanie merytorycznego problemu badawczego. Do realizacji postawionych w rozprawie zadań badawczych trafnie dobrano wykorzystane w niej metody, w tym nietypowe źródła oraz stworzony w tym celu autorski katalog realizacji, który stanowi dodatkową wartość merytoryczną pracy.

3.2. „3.3 Rozdziały wprowadzające 2. Kontekst i 3 Środowisko

Treść obydwu rozdziałów jest bardzo rozbudowana – omawia szczegółowo specyfikę rejonów polarnych. Począwszy od definicji geograficznych poprzez klimatyczne, prawne polityczne, tło historyczne rozwoju osadnictwa na antypodach w rozdziale 2 Doktorant omawia kolejno problematykę związaną z posadowieniem obiektów polarnych, obciążeniami czynnikami zewnętrznymi, możliwościami transportu materiałów budowlanych, a także, w kolejnym rozdziale - zagrożenia związane ze środowiskiem naturalnym i pracy, ograniczenia logistyczne oraz wymaganą czasowo autonomię. Wszystkie z omówionych zagadnień odniesione są do realiów polskich (klimatycznych, prawnych etc.), co daje zrozumiały dla czytelnika bez doświadczenia w poruszaniu się w takiej tematyce obraz warunków w jakich powstają stacje polarne. Kandydat zaprezentował ogromną wiedzę w tym zakresie, której posiadanie konieczne było dla podjęcia tak trudnej tematyki, natomiast dla czytelności wywodu lepsze byłoby ograniczenie materiału do informacji istotnych dla kształtowania przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej oraz obiektów, która zawarta jest w wytłuszczonych podsumowaniach. Wydaje się również konieczne przemyślenie, czy podrozdział poświęcony klimatowi nie stanowi części warunków środowiskowych, gdyż w podrozdziałach *Podłoże* i *Obciążenia* powtarzają się elementy wynikające z uwarunkowań klimatycznych. Warto podkreślenia jest trafne zidentyfikowanie tak wielu grup czynników, pozornie leżących w polu zainteresowania innych dyscyplin naukowych ich udowodnienie ich wpływu na kształtowanie form architektonicznych i urbanistycznych w środowisku ekstremalnym. Szczególnie interesujące jest przedstawienie w tym podrozdziale warunków panujących w stacjach polarnych oraz szeregu potencjalnych zagrożeń, szkoda że nie zaznaczono tam jednoznacznie, które z nich będą wpływały na formę obiektu i w jakim stopniu. Podsumowując ocenę rozdziałów 2 i 3 należy stwierdzić, iż prezentują one ogromną wiedzę oraz szeroki kontekst działań architektonicznych, bez którego niemożliwe byłoby poszukiwanie zależności

pomiędzy środowiskiem polarnym, a powstającymi tam formami osadnictwa. Zdaniem Recenzenta z korzyścią dla pracy byłoby uzupełnienie rozprawy o podsumowanie tych dwóch rozdziałów, a ograniczenie treści nie powiązanych bezpośrednio z dziedziną architektura i urbanistyka. Dobrym podsumowaniem, stanowiącym odniesienie do drugiego celu pracy *ustalenie zależności pomiędzy specyficznymi uwarunkowaniami strefy polarnej a formą i organizacją przestrzenną*, jest znajdujący się na stronie 130 wykaz czynników wpływających na kształtowanie obiektów polarnych (podrozdział *Ograniczenia*).

3.4. Rozdział 4 Obiekty polarne

Kolejny, czwarty rozdział rozprawy – stanowi odpowiedź na zadanie badawcze zawarte w pierwszym celu pracy, tj. *dokonanie przeglądu, klasyfikacji a następnie syntezy podstawowych cech architektonicznych obiektów polarnych*. Rozpoczyna on rozważania podrozdziałem 4.1 *Definicje*, który stanowi usystematyzowanie używanego nazewnictwa bardzo istotne w tak specyficznym obszarze problemowym. Podrozdział 4.2 *Tryb pracy* zawiera natomiast bardzo szczegółowo opisaną metodę badawczą, która jest tutaj znacznie lepiej scharakteryzowana niż we wstępie. Precyzyjnie wymienia on poszczególne kryteria autorskiej klasyfikacji przypisując do nich grupy badanych obiektów. Wymienia tutaj:

- położenie geograficzne,
- tryb pracy,
- funkcję (i związane z nią nazewnictwo),
- sposób powiązania z podłożem,
- status właściciela i operatora,
- realizowane zadania.

Każdą z grup omówiono szczegółowo wyjaśniając za pomocą autorskich tabel, wykresów, diagramów, rysunków i map czytelnie obrazujących każdy z obszarów problemowych (szczególnie wartościowe wydają się ilustracje w podrozdziale 4.10 układ przestrzenny). Na stronach 169-171 opisuje również polskie osiągnięcia na tym polu oraz wskazuje obszar oraz środki za pomocą których można aktywizować działalność polskich projektantów w strefie polarnej. W podrozdziale 4.12 zaprezentowano typologię obiektów polarnych w odniesieniu do budynków głównych, również popartą autorskimi rysunkami ideowymi. Tematyka podrozdziału pt. 4.15 *Urbanistyka* stanowi przegląd tendencji w procesach urbanizacji w strefach biegunowych, odnosi się tym samym bardziej do kontekstu niż do zasadniczej części pracy badawczej Doktoranta.

3.5. Rozdział 5 Zagadnienia techniczne

W piątym rozdziale pracy autor powraca do tematyki specyficznych warunków i ograniczeń w kształtowaniu funkcjonalno-przestrzennym obiektów polarnych. Analizuje on możliwości transportu materiałów budowlanych na Antarktydę i Arktykę drogą morską i powietrzną oraz już na powierzchni biegunów za pomocą konwojów. W dalszej części rozdziału omawia elementy związane z fazą eksploatacji obiektów, czyli aspekty pozyskiwania energii ze źródeł kopalnych i alternatywnych, gospodarki wodą oraz odpadami. Następnie podejmuje problematykę kształtowania przegród budowlanych (5.8 Materiały) oraz prefabrykowanej formy kontenera (5.4 Konteneryzacja). Podrozdział 5.9 poświęcony jest połączeniu obiektów z podłożem, które jest jednym z podstawowych kryteriów klasyfikacji. Podsumowując, autor kolejny raz przeprowadza szczegółową analizę wybranych rozwiązań przytaczając ciekawe rozwiązania techniczne specyficzne dla środowiska polarnego, niestety brak wniosków na końcu rozdziału powoduje iż można założyć jedynie, które z tych elementów mają wpływ na formę architektoniczną i układy urbanistyczne, za wyjątkiem tak ewidentnych przykładów, jak przedstawione w podrozdziale *Lewarowanie i Inżynieria wiatrowa*.

3.6. Rozdział 6 Ewolucja programów

Tematyką szóstego rozdziału pracy jest ewolucja wybranych stacji polarnych na przestrzeni od ich założenia do czasów obecnych. Historia tych obiektów nie jest długa, gdyż, jak autor we wstępie zaznacza, sięga na ogół kilkudziesięciu lat. Specyfiką budowy obszaru antypodów jest wciąż ewoluująca forma związana z dostępnością nowych technologii, a także potrzebami użytkowymi łączącymi się z ich działaniem. Na podstawie przytoczonych przykładów można prześledzić zmiany w konstrukcji, układzie przestrzennym, formie oraz technologii, jakie miały miejsce podczas ich eksploatacji. Unikalną wartość stanowią tabelaryczne zestawienia w sposób syntetyczny ukazujące za pomocą schematu rysunkowego oraz krótkich haseł procesy transformacji zachodzące w badanych obiektach zawarte w podsumowaniach poszczególnych przykładów. Niestety brak jest zbiorczych wniosków porównujących analizowane stacje pomiędzy sobą i odnoszących się do drugiego celu badawczego pracy tj. *ustalenie zależności pomiędzy specyficznymi uwarunkowaniami strefy polarnej a formą i organizacją przestrzenną.*

3.7. Rozdział 7 Podsumowanie

Ta część pracy jest bardzo ważnym elementem, rozpoczętym trafnym zestawieniem podjętych czynności badawczych, przeanalizowanych zagadnień wskazującym na logikę i ciągłość wyводу Doktoranta. Na podstawie studiów szerokiego kontekstu prawnego, politycznego, społecznego, a także uwarunkowań środowiskowych oraz analizy formy i układu przestrzennego obiektów polarnych wykazuje on zależności występujące pomiędzy nimi. W podrozdziale 7.1 *Weryfikacja założeń* udowadnia on osiągnięcie celu badawczego: *dokonanie przeglądu, klasyfikacji a następnie syntezy podstawowych cech architektonicznych obiektów polarnych.* Zaznacza również o wartości dodanej, w postaci katalogu obiektów polarnych, który stanowi unikalne zestawienie realizacji architektury w środowisku ekstremalnym. Ponadto zdaniem Recenzenta problematyka została ujęta dużo szerzej niż wymagało to zilustrowanie problemu opisując tym samym szczegółowe aspekty techniczne obejmujące konstrukcję, logistykę, parametry aerodynamiczne, zaopatrzenie w media oraz wpływ warunków panujących w stacjach polarnych na przebywających tam ludzi. Stanowi to o wyjątkowej wartości pracy. Natomiast odniesienie do drugiego celu pracy: *ustalenie zależności pomiędzy specyficznymi uwarunkowaniami strefy polarnej a formą i organizacją przestrzenną,* zostało potraktowane nader skromnie, a mianowicie ustalono, że zależność takowa istnieje. Na podstawie tak obszernej dysertacji popartej rzetelnymi badaniami można było się spodziewać wniosku charakteryzujących te zależności, które na podstawie tak wyczerpującego materiału badawczego można było sformułować.

Rozdział skonstruowano jako weryfikację założonych tez opisując 15 z nich, z których 14 przyjęto, a jedną dotyczącą użycia paliw z zastrzeżeniami. Po przeanalizowaniu wszystkich, z których większość zawiera się w obszarze opisanym w tezie A1 *Cechą rejonów polarnych są obciążenia środowiskowe niemające analogii w strefach umiarkowanych. Generują zagrożenia, przeciwdziałanie którym wymaga stosowania szczególnych rozwiązań funkcjonalnych, proceduralnych oraz technicznych* Doktorant dowodzi iż rzeczywiście szeroko rozumiany kontekst **ma wpływ** na kształtowanie formy i funkcji obiektów polarnych, natomiast wciąż odczuwa się niedosyt związany z pytaniem **w jaki sposób?** Recenzent odczuwa tutaj niedosyt wynikający ze skierowania akcentu bardziej na charakter rozlicznych uwarunkowań powstawania architektury w środowisku ekstremalnym, niż na samą jej formę, będącą odpowiedzią na takie właśnie ograniczenia.

Druga z istotnych, odpowiadających założeniom i celom badawczym tez - C3 *Możliwa jest do przeprowadzenia klasyfikacja realizacji polarnych, zdefiniowanie układów przestrzennych oraz funkcjonalnych, typologizacja budynków głównych* została w pełni udowodniona, poparta przykładami i uzupełniona o procesy przekształceń w czasie, gdzie uwzględniono rozwój architektury w środowiskach ekstremalnych, co niewątpliwie świadczy o dojrzałości naukowej Kandydata.

Podsumowując ocenę należy zauważyć, że Doktorant w podsumowaniu obok analizy słuszności postawionych tez podnosi istotne kwestie, które odnoszą się do problemów projektowych wyjaśniając skomplikowany proces inwestycyjny obiektów polarnych i jego uwarunkowania. Przedstawia również skrót podsumowujący treść poszczególnych rozdziałów. Na podstawie swoich badań wyciąga również wnioski dotyczące perspektyw rozwoju budownictwa polarnego oraz możliwe kierunki dalszych badań zarówno teoretycznych, jak i aplikacyjnych (przygotowanie koncepcji modułowych obiektów dla obszarów polarnych). Przedmiotem tych badań mogłyby stać się zależności pomiędzy specyficznymi czynnikami środowiskowymi, technologicznymi oraz wynikającymi z psychofizycznych możliwości człowieka wystawionego na działanie ekstremalnego klimatu antypodów. Rozdział ten stanowi zakończenie rozprawy, w którym Doktorant prezentuje wnioski wynikające z przeprowadzonych badań i analiz. W sposób obszerny i poprawny merytorycznie wskazał w nim, w jaki sposób zrealizował cele naukowe i odniósł się do postawionych na wstępie tez. Dodatkowo nakreśla w nim perspektywę dalszych badań. Podsumowując ocenę merytoryczną pracy należy stwierdzić, że przeprowadzone badania teoretyczne oraz analizy stanowią komplementarne treści i przede wszystkim ukazują bogaty warsztat analityczno-naukowy Pana mgr inż. arch. Andrzeja Wojciecha Kuryłka. Uważam, że w szczególności rozdział 4 stanowi potwierdzenie predyspozycji Doktoranta do pracy naukowo-badawczej.

Pomimo uwag, przedstawionych powyżej, tak wnikliwe ujęcie problematyki sprawia, iż Autor, w ocenie Recenzenta staje się ekspertem w tej dziedzinie. Praca prezentuje obszerny interdyscyplinarny kontekst, jest poprawna merytorycznie, poza aspektem poznawczym ma także walor dydaktyczny. Doktorant wykazał się tu bardzo dobrą znajomością podjętej problematyki, zdolnością dostrzegania dylematów i prezentacji własnych sądów. Za szczególne osiągnięcie rozprawy uznaję rozdział czwarty rozprawy, który stanowi autorską klasyfikację stacji polarnych. Każdy z przykładów ilustrowany był autorskimi schematami wielopłaszczyznowo ukazującymi wątki towarzyszące realizacji obiektów polarnych. Na tej bazie Autor sformułował również wnioski dotyczące procesu projektowego oraz czynników wpływających na formę architektoniczną obiektu i jego układ przestrzenny. Niewątpliwie wartościowym narzędziem badawczym była tutaj karta katalogowa przykładu, która stanowi element metody badawczej pozwalającej na wielokryterialną analizę porównawczą przytoczonych przykładów. Ponadto metody tej używa Doktorant do stworzenia obszernego katalogu obiektów polarnych Antarktydy i Arktyki zawartego w załącznikach do pracy, który sam w sobie stanowi wartość poznawczą.

4. Uwagi redakcyjne

Pracę przygotowano bardzo starannie, układ stron jest czytelny. Zarówno przypisy, jak i odniesienia do ilustracji powodują, że łatwo się po tekście poruszać i korzystać z wkomponowanych weń ilustracji. Na szczególną uwagę zasługują strony dodatkowe rozpoczynające oraz kończące tomy zawierające przykłady tradycyjnej sztuki na obszarach polarnych wprowadzające w klimat rozprawy. Pomimo dbałości o poprawność i warstwę estetyczną wdarło się w tekst dosłownie kilka drobnych błędów literowych (str. 9, 19, 29, 69). Natomiast błąd, który należałoby poprawić to błąd numeracji w spisie treści (podwójny nr 3). Są to naprawdę drobne pomyłki nie wazące na wartości merytorycznej pracy. Ograniczenie numeracji podrozdziałów do 2 stopnia sprawia, że przy takiej długości rozdziałów nie jest na pierwszy rzut oka jasne podczas studiowania, którego rozdziału dotyczą czytane fragmenty. Druga uwaga redakcyjna dotyczy opisów przykładów na fotografiach i w katalogu. W podstawowych informacjach znajduje się wiele szczegółowych informacji, natomiast nie jest wyszczególnione nazwisko projektanta, jak to zwykle się czynić w publikacjach z dziedziny architektura i urbanistyka (np. na stronie 17 omówiona została polska inwestycja polarna stacji Arctowski bez wzmianki na temat autorów projektu, która to informacja jest powszechnie znana). Ostatnia uwaga dotyczy redakcji technicznej – zapisów przytoczonych nazw, nazwisk i źródeł w cyrylicy. W polskich wydawnictwach przyjęto zasadę transliteracji cyrylicy na alfabet

łaciński, w przypadku opublikowania pracy drukiem winno się dokonać takiej zamiany, co ułatwiłoby również indeksację porządkując kolejność list. Ponadto, w przypadku publikacji pracy należałoby uzupełnić ją o streszczenie, które zawarte zostało w wersji elektronicznej.

5. Wniosek końcowy

Magister inżynier architekt Andrzej Wojciech Kuryłek zaprezentował wysoki poziom wiedzy teoretycznej w zakresie problematyki, której dotyczy recenzowana rozprawa. Wykazał się umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań naukowych, w sposób oryginalny realizując postawiony cel badawczy. Wybór tematu jest właściwy, cele badawcze zostały zrealizowane, a postawione tezy badawcze zostały zweryfikowane. Recenzowana rozprawa doktorska jest zgodna z przyjętymi standardami dla pracy doktorskiej w dziedzinie nauk technicznych i spełnia wymagania im stawiane. Zawarte w recenzji uwagi mają charakter polemiczny i redakcyjny, tym samym nie wpływają na wartość naukową pracy.

Do mocnych stron recenzowanej rozprawy należą: 1. Trafny wybór tematu, który jest aktualny, ponieważ dotyczy rozwijającej się dziedziny działalności w zakresie dyscypliny, jaką jest architektura i urbanistyka. 2. Kompleksowe, wielowątkowe i multidyscyplinarne podejście do tematu, ukazujące ogromną wiedzę Doktoranta. 3. Stworzenie autorskiego narzędzia klasyfikacji obiektów polarnych. 4. Czytelna i staranna prezentacja wyników w postaci autorskich schematów i tabel podsumowujących i streszczających treści. 5. Dobry warsztat badawczy, w pełni potwierdzający przygotowanie Doktoranta do pracy naukowobadawczej. Za słabą stroną recenzowanej rozprawy uznaję brak umiejętności syntezy istotnych dla założonych celów wątków objawiających się obszernością pracy, a w szczególności tendencję do odchodzenia od zagadnień dotyczących kształtowania przestrzeni i formy architektonicznej w stronę aspektów technicznych, które mimo iż jak dowodzi, są kluczowe w środowiskach ekstremalnych, to powinny stanowić wątek uzupełniający w rozważaniach w obrębie dyscypliny architektura i urbanistyka.

Reasumując, uważam, że recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr inż. arch. Andrzeja Wojciecha Kuryłka pt. „Architektura w środowisku ekstremalnym. Stacje polarne” odpowiada merytorycznym i formalnym wymogom stawianym rozprawom doktorskim i wnoszę o dopuszczenie jej do publicznej obrony. Jednocześnie na bazie powyższych argumentów oraz z uwagi na wysoki poziom naukowy, który prezentuje przedstawiona do oceny rozprawa doktorska Pana mgr inż. arch. Andrzeja Wojciecha Kuryłka wnioskuję do Wysokiej Rady Dyscypliny Architektura i Urbanistyka Politechniki Gdańskiej o przyznanie wyróżnienia.

